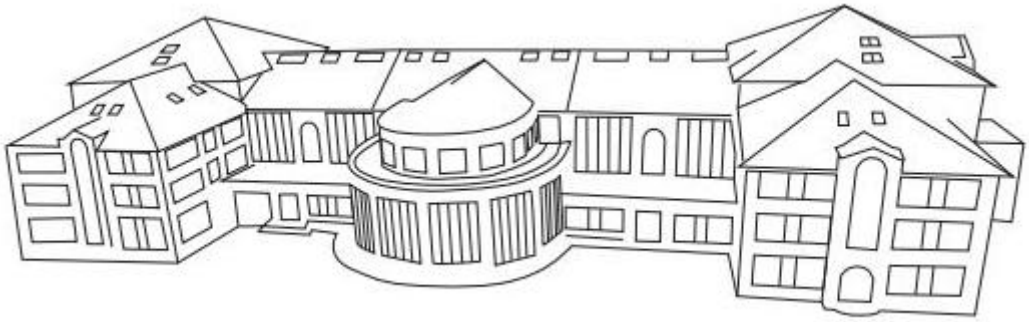
Iktatószám: klik037775001/xxxx-y/2026

Budapest II. Kerületi
Móricz Zsigmond Gimnázium
1025 Budapest, Törökvész út 48-54.

Intézmény OM-azonosítója: 037775

PEDAGÓGIAI PROGRAM

egységes szerkezetbe újra szerkesztve:
2026. október 15.

Előzmény:
Kiadva 2021. szeptember 1.

Módosítások:
2023. december 18.,
2024. október 8.,

Készítette: Bärnkopf Bence igazgató

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék 2
1. Bevezetés és intézményi profil 4
1.1. Az intézmény adatai, jogállása és képzési szerkezete (6, 4 és 1+4 évfolyamos tagozatok) 4
1.2. Az iskola küldetésnyilatkozata és szellemisége 4
2. Nevelési Program 5
2.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink és kiemelt nevelési céljaink 5
2.2. A személyiségfejlesztés és a nevelés kiemelt területei (értelmi, erkölcsi, állampolgári, digitális, pénzügyi nevelés és pályaorientáció) 5
2.3. Egészségfejlesztési, környezeti nevelési és komplex mozgásprogram 6
2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók támogatása és az esélyegyenlőség érvényesülése (BTMN, SNI, hátrányos helyzet, tehetséggondozás) 7
2.5. A közösségfejlesztés, a diákönkormányzat és a partnerekkel való együttműködés rendje 8
2.6. A tanulók értékelése, a tanulmányok alatti vizsgák és az érettségi szabályai 10
2.7. A tanulói jogviszony létesítésének, a felvételnek és az átvételnek a helyi szabályai 12
2.8. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos elveink 14
3. Képzési struktúra 15
3.1. A 6 évfolyamos képzés óratervei (természettudományi és társadalomtudományi profil) 16
3.1.1. Természettudományi profil: emelt óraszámú biológia, kémia és fizika alapozással. 16
3.1.2. Társadalomtudományi profil: emelt óraszámú magyar nyelv és irodalom, történelem, valamint idegen nyelvi alapozással 17
3.2. A 4 évfolyamos képzés óratervei (reál és humán tagozatok, emelt szintű csoportok) 18
3.2.1. Reál osztály – Matematika profil: heti 5 órás emelt matematika oktatással. 18
3.2.2. Reál osztály – Természettudományi profil: emelt biológia, kémia és fizika óraszámokkal. 19
3.2.3. Humán osztály – Történelem profil: heti 4 órás emelt történelem oktatással. . 20
3.2.4. Humán osztály – Angol nyelv profil: heti 5 órás emelt angol nyelvi képzéssel 21
3.3. A 1+4 évfolyamos nyelvi előkészítő képzés óraterve 22
4. Helyi tanterv 23
4.1. A helyi tanterv felépítése, az alkalmazott kerettantervek (Nat 2020) 23
4.2. A tantárgyankénti helyi tantervek elérhetősége és kapcsolódási rendje 26

5. Legitimációs záradék és záró rendelkezések 28
5.1. Legitimációs záradékok (Nevelőtestület, Szülők Tanácsa, DÖK, Fenntartó) 28
5.2. Jogszabályi háttér 28

1. BEVEZETÉS ÉS INTÉZMÉNYI PROFIL

1.1. Az intézmény adatai, jogállása és képzési szerkezete (6, 4 és 1+4 évfolyamos tagozatok)

A Budapest II. Kerületi Móricz Zsigmond Gimnázium állami fenttartásban működő, nagy múltú, nagy tiszteletben álló fővárosi középiskola. Működését 1955-ben kezdte meg a II. kerületi Lorántffy Zsuzsanna utca 3. szám alatt, ahonnan 1992 szeptemberében költözött a kiemelt zöldövezetben elhelyezkedő, csodálatos panorámájú, Törökvész úti, új épületbe. Az intézmény jelenleg 6 és 4 évfolyamos, valamint 1+4 évfolyamos (nyelvi előkészítővel induló) gimnáziumi képzést működtet egyetlen feladatellátási helyén (1025 Budapest, Törökvész út 48–54.).

Az osztályok profiljának meghatározásakor arra törekedtünk, hogy a különböző irányultságú tanulók megtalálhassák a számukra vonzó lehetőséget. Az emelt szintű és emelt óraszámú képzéseknek nem célja a tantervekben megfogalmazottaktól való jelentős eltérés, inkább a nagyobb elmélyülést, a jártasságok, készségek tudatosabb fejlesztésének megvalósítását tűzik ki célul ezek a képzési formák.

Képzési profiljaink:

- **6 évfolyamos képzés:** természettudományi („A” osztály) és társadalomtudományi („B” osztáy) orientáció.
- **4 évfolyamos képzés:** reál (emelt szintű matematika vagy emelt óraszámú természettudomány – „C” osztály”) és humán (emelt szintű történelem vagy emelt szintű angol nyelv – „D” osztály) profil.
- **1+4 évfolyamos nyelvi előkészítő képzés:** intenzív angol nyelvi és informatikai/digitális alapozással („E” osztály).

Osztályainkban a 11. évfolyamtól a tanulók érdeklődésüknek, továbbtanulási szándékuknak megfelelően válogathatnak a szabadon választható tárgyak közül.

1.2. Az iskola küldetésnyilatkozata és szellemisége

Küldetésnyilatkozatunk: Alapvető feladatunknak tekintjük tanulóink személyiségének sokoldalú (értelmi, érzelmi, erkölcsi, testi kompetenciák) fejlesztését, felkészítésüket a sikeres felsőfokú tanulmányokra, az élethosszig tartó tanulásra és a felelős értelmiségi életformára

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink és kiemelt nevelési céljaink

Pedagógiai munkánkat a **humanizmus**, a **nemzeti és egyetemes kultúra értékeinek megbecsülése**, valamint a **móriczos hagyományok ápolása** határozza meg. Nevelő-oktató tevékenységünket 4 fő pillér köré szervezzük:

1. **Emberi, erkölcsi és állampolgári nevelés:**
   - Olyan közösségi légkör megteremtése, amelyben a kölcsönös tisztelet, a felelősségérzet, a családi életre nevelés, az udvariasság és a toleráns magatartás érvényesül.
   - Felkészítés a felelős, aktív állampolgári szerepre, az alkotmányosság és a törvényesség tiszteletére.
2. **Szakmai minőség, tudás és kulcskompetenciák:**
   - Alapos, tovább építhető általános műveltség biztosítása, a problémamegoldó és kritikai gondolkodás fejlesztése, valamint a korszerű természettudományos és társadalomtudományos világlátás megalapozása.
   - Kommunikációképes idegennyelv-tudás és magas szintű digitális/IKT kompetenciák kiépítése minden tanulónál.
3. **Személyiségfejlesztés és tehetséggondozás:**
   - Autonóm, reális önértékeléssel és egészséges énképpel rendelkező személyiségek formálása.
   - A tehetséges tanulók egyéni fejlesztése, felkészítésük a tanulmányi versenyekre és az emelt szintű érettségire (Akkreditált Kiváló Tehetségpontként).
4. **Befogadás, esélyegyenlőség és egészségtudatosság:**
   - A hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) élő, valamint a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók befogadó, elfogadó közösségben történő integrált nevelése-oktatása, egyéni szükségleteikhez igazodó differenciált támogatása és esélyeik javítása.
   - Egészségfejlesztés, a mindennapos testmozgás igényének kialakítása, prevenció és környezettudatos (ökotudatos) magatartásformák rögzítése.

2.2. A személyiségfejlesztés és a nevelés kiemelt területei (értelmi, erkölcsi, állampolgári, digitális, pénzügyi nevelés és pályaorientáció)

Az intézményi nevelőmunka központjában a tanulók teljes személyiségének kibontakoztatása áll. A tanulási folyamatban és a tanórán kívüli tevékenységek során az alábbi kiemelt nevelési területeket valósítjuk meg:

1. **Erkölcsi, érzelmi és közösségi nevelés:**
   - Az egyéni felelősségvállalás, az együttérzés, a segítőkészség és a társas kapcsolatok kultúrájának fejlesztése.
   - A családi életre nevelés, a nemi szerepek egészséges megélése és a bántalmazásmentes (erőszakmentes) iskolai légkör biztosítása.

2. **Nemzeti öntudat, állampolgári és jogi nevelés:**
   - A magyar történelem, kultúra és néphagyományok értékeinek elmélyítése, a határon túli magyarsággal való kapcsolatok ápolása (Határtalanul! program).
   - A demokratikus intézmények, a jogok és kötelezettségek ismerete, felkészítés az aktív állampolgári szerepvállalásra és az Iskolai Közösségi Szolgálat (IKSZ) tudatos teljesítésére.
3. **Pénzügyi, gazdasági és tudatos fogyasztói nevelés:**
   - A mindennapi pénzügyi döntésekhez szükséges alapismeretek elmélyítése (költségvetés, megtakarítás, hitelek, digitális bankolás).
   - A fenntartható fogyasztás, a reklamáció és a tudatos vásárlói magatartás rögzítése.
4. **Médiatudatosság és digitális állampolgárság:**
   - Az online tér veszélyeinek (cyberbullying, adathalászat, álhírek) felismerése, a kritikai információfeldolgozás fejlesztése.
   - A digitális eszközök etikus, biztonságos és alkotó használata a tanulási folyamatban.
5. **Pályaorientáció és életpálya-építés:**
   - A tanulók önismeretének, képességeinek és érdeklődési körének feltárása a 4, 5 és 6 évfolyamos képzés során.
   - Rendszeres továbbtanulási tanácsadás, egyetemi nyílt napok, pályaorientációs napok és öregdiák-találkozók szervezése a sikeres felsőoktatási felvételi érdekében.

2.3. Egészségfejlesztési, környezeti nevelési és komplex mozgásprogram

Gimnáziumunk kiemelt figyelmet fordít a diákok testi-lelki jólétére, az egészséges életmód kialakítására és a környezettudatos szemléletformálásra.

1. **Egészségfejlesztés és mentálhigiéné:**
   - **Prevenció**: Drog-, dohányzás- és alkoholellenes felvilágosító programok, a szenvedélybetegségek megelőzése külső szakemberek és a gyermekvédelmi felelős bevonásával.
   - **Mentális egészség**: Az iskolapszichológus és a szociális segítő által támogatott egyéni és kiscsoportos tanácsadás, stresszkezelési és konfliktusmegoldási technikák átadása.
   - **Egészségügyi szűrések**: Az iskola-egészségügyi hálózattal (iskolaorvos, védőnő) együttműködésben végzett rendszeres szűrővizsgálatok.
2. **Természetvédelem, környezeti nevelés és fenntarthatóság:**
   - **Ökotudatos iskola működés**: Szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, a papírmentes/digitális adminisztráció növelése.
   - **Gyakorlati témahét:** Évente megrendezendő Fenntarthatósági Témahét, terepgyakorlatok, erdei iskolák és a természetvédelmi területek aktív megismerése.
3. **Komplex mozgásprogram és mindennapos testnevelés:**

- A heti öt testnevelésóra keretében a tanulók sokoldalú mozgás- és képességfejlesztése, a csapatsportok megismertetése, a kondicionális képességek fejlesztése, a tartásjavító és prevenciós gyakorlatok alkalmazása, valamint a rendszeres testmozgás és az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- Tanórán kívüli sporttevékenységek szervezése: házibajnokságok, sítáborok, vízitúrák, diákolimpiai és egyéb sportversenyekre való felkészítés és részvétel.

2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók támogatása és az esélyegyenlőség érvényesülése (BTMN, SNI, hátrányos helyzet, tehetséggondozás)

Gimnáziumunk a nemzeti köznevelésről szóló törvény (Nkt. 4. § 13.) és a Szakmai Alapdokumentum alapján biztosítja valamennyi kiemelt figyelmet igénylő tanuló egyéni képességeihez igazodó fejlesztését, esélykompenzációját és a szegregációmentes, befogadó nevelési környezetet.

1. **Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók integrált nevelése-oktatása:**
   - **Ellátott kategóriák**: Szakmai Alapdokumentumunk szerint az *egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő*, valamint az *érzékszervi fogyatékos – kiemelten a hallási fogyatékos (hallássérült)* – tanulók többségi osztályokban történő integrált nevelését-oktatását látjuk el.
   - **Fejlesztés és támogatás**: Az SNI tanulók fejlesztése az Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásához alapján, a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat utazó gyógypedagógusi hálózatának közreműködésével, egyéni rehabilitációs órákon és tanórai differenciálással valósul meg.
   - **Kedvezmények**: A szakértői véleményben rögzített számonkérési, értékelési és vizsgakedvezményeket az igazgató határozatban biztosítja.
2. **Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók ellátása:**
   - A tanulási nehézségek korai kiszűrése, a szakértői vizsgálatok kezdeményezése a Pedagógiai Szakszolgálatnál.
   - A fejlesztő pedagógus és az iskolapszichológus által vezetett egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások, tanórai differenciálás és tanulásmódszertani segítségnyújtás.
3. **Tehetséggondozás és tehetségfejlesztés:**
   - Gimnáziumunk **Akkreditált Kiváló Tehetségpont**ként működik. A tehetséges diákok gondozása a bemeneti méréseken, az emelt óraszámú csoportokon, a tehetséggondozó szakkörökön, az egyetemi/főiskolai felkészítésen és az országos tanulmányi, művészeti és sportversenyeken (OKTV, diákolimpia) való részvételen alapul.
4. **Hátrányos helyzetű tanulók támogatása és az esélyegyenlőség elvei:**
   - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű (HH/HHH), valamint a rászoruló tanulók esetében a hátrányok kompenzálása ingyenes tankönyvellátással, kedvezményes étkeztetéssel, korrepetálásokkal és felzárkóztató foglalkozásokkal történik.
   - **Egyenlő bánásmód**: Az intézmény teljeskörűen érvényesíti az egyenlő bánásmód és a diszkriminációmentesség követelményét az iskolai felvételnél, az osztályok/csoportok kialakításánál, a számonkérésnél és a tanórán kívüli programok elérhetőségénél

2.5. A közösségfejlesztés, a diákönkormányzat és a partnerekkel való együttműködés rendje

2.5.1. A közösségfejlesztés elvei, keretei és módszerei

Gimnáziumunkban a közösségfejlesztés a nevelő-oktató munka alapköve. Célunk, hogy diákjainkból környezetük iránt érzékeny, felelősségteljes, empátiával és jó kommunikációs készséggel rendelkező fiatalok váljanak, akik képesek a hatékony társas együttműködésre.

- **Az osztályközösség formálása:** Az osztályok közösséggé kovácsolásának elsődleges felelőse az osztályfőnök. A közösségépítés kiemelt színterei:
    - **Osztályfőnöki órák:** Strukturált önismereti és közösségépítő játékok, szociometriai felmérések, konfliktuskezelési és kommunikációs tréningek az iskolapszichológus támogatásával.
    - **Közös tevékenységek:** Rendszeres ülésrend-változtatások, a tantermek esztétikus dekorálása, a tisztasági és rendtartási feladatok közös elvégzése, osztályünnepségek (pl. osztálykarácsony).
    - **Iskolán kívüli közösségi programok:** Őszi tanulmányi és közösségépítő osztálykirándulások, színház- és múzeumlátogatások, túrák.
- **Iskolai szintű közösségi tradíciók:** Az iskolai összetartozást és az intézményi identitást az évtizedes hagyományok ápolása erősíti:
    - **Kiemelt rendezvények és témahetek:** Móricz-napok / Móricz-hét, Móricz Akadémia, Fenntarthatósági Témahét.
    - **Speciális évfolyamprogramok:** A 7. évfolyamosok 3 napos nyitó- és zárótábora, a 8. évfolyamosok projekthete és terepgyakorlata, a szalagavató és a ballagási ünnepség.
    - **Közös akciók:** Évente megrendezett papírgyűjtés, sportnapok, egészségnapok és jótékonysági gyűjtések.
- **Régi diákok bevonása (Alumni):** Az iskola aktív kapcsolatot ápol a volt tanítványokkal, akik előadóként részt vesznek a pályaválasztási napokon, bemutatva saját felsőoktatási és karrierútjukat, támogatva a jelenlegi diákok orientációját.

2.5.2. A tanulói önkormányzás és a Diákönkormányzat (DÖK) működési rendje

A tanulók jogaik védelmére, érdekeik képviseletére és a tanórán kívüli diákélet szervezésére Diákönkormányzatot (DÖK) hoznak létre. A DÖK munkáját az igazgató által megbízott DÖK-segítő pedagógus támogatja.

- A DÖK jogkörei (Nkt. és SZMSZ alapján):
    - Döntési jogkör: A DÖK önállóan dönt saját működéséről, a rendelkezésére bocsátott anyagi eszközök felhasználásáról, a hatáskörei gyakorlásáról, valamint tanévenként egy tanítás nélküli munkanap (DÖK-nap) programjáról.
    - Egyetértési és véleményezési jogkör: A DÖK véleményét kötelező kikérni a Házirend, az SZMSZ tanulókat érintő rendelkezései, a választható tantárgyak tájékoztatója, a fegyelmi eljárások szabályai, a tanulói pályázatok, valamint az iskolai étkeztetés minősége tekintetében.
- A tanulók és a vezetőség párbeszéde:

- Mini fórumok és Diákközgyűlés: Az igazgató tanévenként legalább egyszer évfolyamszintű kerekasztal-beszélgetéseken (minifórumokon) és Diákközgyűlésen találkozik a diákság képviselőivel.
- Írásbeli megkeresések: A tanulók és a DÖK észrevételeire, kérdéseire az iskolavezetés 15 napon belül köteles írásban érdemi választ adni.

2.5.3. A szülői szervezet (Szülők Tanácsa) és a szülőkkel való együttműködés

A tanulók személyiségének harmonikus fejlesztése csak a szülői ház és az iskola szoros, bizalmon alapuló együttműködésével valósulhat meg.

- **A Szülők Tanácsa (SZMK):** Az osztályok szülői munkaközösségei által delegált képviselőkből álló testület, amely véleményezési és javaslattevő joggal rendelkezik az intézmény működését érintő legfontosabb kérdésekben.
- **A kapcsolattartás és tájékoztatás formái:**
  - **Rendszeres fórumok:** Tanévenként legalább 2 rendes osztály szülői értekezlet és 2 központi tanári fogadóóra megtartása (szükség esetén rendkívüli szülői értekezlet összehívásával).
  - **Operatív vezetői egyeztetés:** Az igazgató tanévenként legalább 2 alkalommal hivatalos ülést tart a Szülők Tanácsával, emellett a vezetőséggel folyamatos konzultációt folytat.
  - **Digitális tájékoztatás:** A tanulmányi előmenetelről, a hiányzásokról és a tanári üzenetekről a szülők a KRÉTA elektronikus tanügyi rendszeren keresztül kapnak naprakész tájékoztatást.
- **Véleményezési jogkör:** A Szülők Tanácsa véleményezési jogot gyakorol a Pedagógiai Program, a Házirend, az SZMSZ és az Adatkezelési szabályzat elfogadásakor és módosításakor, valamint az érettségi vizsgák lebonyolítási elveinél.

2.5.4. Külső szakmai, nevelési és társadalmi partnerkapcsolatok

Az intézmény feladatai szakszerű ellátása érdekében kiterjedt külső partneri hálózatot működtet:

- **Tanügyigazgatási és szakmai irányító partnerek:** Közép-Budai Tankerületi Központ (fenntartó), Oktatási Hivatal, Budapesti Pedagógiai Oktatási Központ (POK).
- **Gyermekvédelmi és szakértői jelzőrendszer:**
  - **Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat II. Kerületi Tagintézménye:** A BTMN/SNI tanulók szakértői vizsgálata, a fejlesztő foglalkozások, az utazó gyógypedagógusi és a gyógytestnevelési ellátás koordinálása.
  - **Család- és Gyermekjóléti Központ:** A veszélyeztetettség megelőzése, az iskolai szociális segítő fogadása, esetmegbeszélések szervezése és a mulasztási jelzőrendszer működtetése.
  - **Iskola-egészségügyi szolgálat:** Az iskolaorvos és a védőnő által végzett heti rendelés, kötelező szűrővizsgálatok, ortopédiai felmérések és védőoltások.
- **Társadalmi, civil és felsőoktatási kapcsolatok:**
  - **Felsőoktatási intézmények:** Az ELTE és a PPKE tanárképző karainak gyakorlóiskolai partnereiként tanárjelöltek és mentortanárok fogadása.
  - **Iskolai Közösségi Szolgálat (IKSZ) fogadóhelyei:** Együttműködés civil szervezetekkel, múzeumokkal, könyvtárakkal és szociális intézményekkel az 50 órás közösségi szolgálat teljesítésére.

- **Rendőrség és Katasztrófavédelem:** Bűn- és balesetmegelőzési előadások, drogprevenció, valamint az évenkénti kötelező kiürítési (tűzriadó) gyakorlatok lebonyolítása.
- **Egyházak:** A történelmi egyházakkal való együttműködés a fakultatív hit- és erkölcstan oktatás feltételeinek biztosítására.

2.6. A tanulók értékelése, a tanulmányok alatti vizsgák és az érettségi szabályai

2.6.1. A tanulói teljesítmények értékelése és dokumentálása

Gimnáziumunkban a tanulói teljesítmények mérése és minősítése folyamatosan, a KRÉTA elektronikus tanügyi rendszerben történik. A félévi és év végi osztályzatok megállapításánál a szaktanárok a tanuló félévközi teljesítményét, a témazáró dolgozatok és egyéb számonkérések eredményeit, valamint a fejlődési tendenciát komplexen értékelik.

Amennyiben a tanuló tanulmányi kötelezettségeit a rendes tanítási órákon és számonkéréseken mulasztás vagy egyéb ok miatt nem tudja teljesíteni, teljesítményét a jogszabályok által meghatározott tanulmányok alatti vizsgákon igazolhatja.

2.6.2. A tanulmányok alatti vizsgák általános eljárásrendje

A tanulmányok alatti vizsgákat a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (64–73. §) alapján az iskola szervezésében, tantárgyi munkaközösségeink által előre meghatározott követelmények szerint bonyolítjuk le.

- **Vizsgaidőszakok:** Gimnáziumunk tanévenként négy rendes vizsgaidőszakot biztosít (őszi, félévi, tavaszi és év végi vizsgaidőszak), amelyek pontos időpontjait és a jelentkezési határidőket az intézmény éves munkatervében határozzuk meg és a honlapon közzétesszük.
- **A vizsgák formája:** Az érettségi tantárgyak esetében a vizsgák írásbeli (vagy gyakorlati) és szóbeli részből állnak. Egy tanuló egy vizsganapon legfeljebb 3 írásbeli és 3 szóbeli vizsgarészt teljesíthet.
- **Mentesség a tanórák alól:** A tanuló a tanulmányok alatti vizsgája napján mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

2.6.3. Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát a tanuló félévi vagy év végi osztályzatának megállapítása érdekében az alábbi esetekben kell vagy lehet tenni:

1. **Egyéni munkarend esetén:** Ha a tanuló az igazgató engedélyével a tanórai foglalkozások látogatása alól mentesül, és tanulmányi kötelezettségeit egyéni felkészüléssel teljesíti.
2. **Magas mulasztási óraszám miatt:** Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztásaiból adódó hiányzása egy tanévben meghaladja a 250 tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át, és emiatt teljesítménye év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető. Ebben az esetben az osztályozóvizsga letételét a nevelőtestület engedélyezheti.
3. **Előrehozott érettségi vizsga céljából:** Ha a tanuló a helyi tantervben meghatározottnál korábban, az adott vagy a következő érettségi vizsgaidőszakban előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni egy adott tantárgyból.

Következmény: Ha a tanuló az osztályozóvizsgán sikeresen teljesítette a helyi tanterv követelményeit, az adott tantárgyat a továbbiakban nem köteles tanulni, a felszabaduló időkeretben a könyvtárban végezheti egyéni tanulmányait.

2.6.4. Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsga célja a korábbi tanulmányokból adódó tantervi eltérések és hiányok felmérése és pótlása.

- Mikor szükséges különbözeti vizsga?
    - Más középiskolából történő átvétel esetén, ha a tanuló a korábbi iskolájában eltérő helyi tanterv szerint tanult.
    - Iskolán belüli tagozat-, profil-, vagy fakultációváltáskor, ha a tanuló a választott tárgyat korábban nem vagy alacsonyabb óraszámban/szinten tanulta.
    - Külföldi tanulmányokról való visszatéréskor az igazgatói határozatban előírt tantárgyakból.
- Lebonyolítás: A különbözeti vizsga tantárgyait, témaköreit és a felkészülési időt az igazgató a szakmai munkaközösséggel egyeztetve állapítja meg.

2.6.5. Javítóvizsga

A javítóvizsga a tanév során megszerzett elégtelen osztályzat, vagy sikertelen tanulmányok alatti vizsga javítására szolgál.

- **Kik jogosultak javítóvizsgára?**
    - Az a tanuló, aki a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen (1) osztályzatot kapott.
    - Az a tanuló, aki az osztályozó- vagy különbözeti vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgát engedély nélkül megszakítja.
- **A vizsga ideje**: A javítóvizsgákat az iskola igazgatója által kijelölt időpontban, az augusztus 15. és augusztus 31. közötti időszakban szervezzük meg.
- **Felkészülés és eredmény**: A tanuló a szülő segítségével egyénileg készül fel a vizsgára, amelyhez az iskola a nyári szünetben konzultációs lehetőséget biztosít. Sikeres javítóvizsga esetén a tanuló magasabb évfolyamba léphet; sikertelenség esetén évfolyamismétlésre kötelezett.

2.6.6. Pótlóvizsga

Pótlóvizsgát az a tanuló tehet, aki az osztályozó-, különbözeti vagy javítóvizsgáról **neki fel nem róható okból** (pl. igazolt betegség, elháríthatatlan akadály) távol marad, elkésik, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik.

- A távolmaradás okát a tanulónak vagy a szülőnek a vizsga napját követően haladéktalanul igazolnia kell.
- A pótlóvizsga időpontját az igazgató határozza meg úgy, hogy a tanuló esélyegyenlősége és a felkészülési feltételek biztosítva legyenek.

2.6.7. Az érettségi vizsgák helyi előkészítési és lebonyolítási elvei

A középiskolai tanulmányokat lezáró érettségi vizsga az érettségi vizsgaszabályzatról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet alapján történik.

- **Érettségi tárgyak:** Tanulóink kötelező (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv) és választott tárgyakból tehetnek közép- és emelt szintű érettségi vizsgát.

- **Előrehozott érettségi:** Legkorábban a 10. évfolyam végén tehető azon tárgyakból, amelyek tanítása a helyi tanterv szerint az adott évfolyamon lezárul (pl. célnyelv, digitális kultúra, lezárt természettudományi tárgyak).
- **Próbaérettségik:** A sikeres felkészülést a 12. évfolyamon szervezett belső írásbeli és szóbeli próbaérettségi vizsgahét (magyar, történelem, matematika, biológia és választott tárgyak) szolgálja.

2.7. A tanulói jogviszony létesítésének, a felvételnek és az átvételnek a helyi szabályai

2.7.1. A felvételi eljárás általános elvei és keretei

Gimnáziumunkba a tanulói jogviszony beiratkozással jön létre, amelyet a jogszabályban rögzített általános középfokú felvételi eljárás előz meg. Az intézmény a nemzeti köznevelésről szóló törvény (Nkt. 50. §) és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (26–45. §) alapján szervezi meg a felvételi folyamatot a 6 évfolyamos (7. évfolyamra), a 4 évfolyamos (9. évfolyamra), valamint az 1+4 évfolyamos nyelvi előkészítő (9/Ny évfolyamra) képzéseire.

- **Felvételi tájékoztató:** Az intézmény a felvételi eljárás adott tanévre vonatkozó részletes szabályait, a meghirdetett tagozatok kódjait, a keretszámokat és a szóbeli vizsgák időpontjait minden tanévben **október 20-áig** közzéteszi a honlapján, valamint a KIFIR elektronikus rendszerben.

2.7.2. A felvételi pontszámítás rendje és tényezői

A jelentkezők rangsorolása a tanulói teljesítmények komplex, objektív mérésén alapul. Gimnáziumunk a jogszabályi lehetőségek közül a háromtényezős értékelési modellt alkalmazza.

A felvételi összteljesítmény (100%) az alábbi részeredményekből tevődik össze:

1. **Hozott tanulmányi pontok (25%):** Az általános iskolai bizonyítvány meghatározott tantárgyainak (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, természettudományos tantárgy) 5., 6., illetve 7., 8. osztályos félévi és év végi eredményei alapján számított pontszám.
2. **Központi írásbeli felvételi vizsga (50%):** Az Országosan egységes központi írásbeli felvételi vizsga eredménye magyar nyelvből (50 pont) és matematikából (50 pont) – összesen legfeljebb 100 pont.
3. **Helyi szóbeli felvételi vizsga (25%):** Az iskola által szervezett szóbeli meghallgatáson elért eredmény – legfeljebb 50 pont.

A szóbeli felvételi vizsga szerkezete és követelményei

A szóbeli felvételi vizsga célja a jelentkező kifejezőkészségének, logikus gondolkodásának, szaktárgyi tájékozottságának és tagozati motivációjának felmérése. A szóbeli beszélgetés szaktanárokból álló felvételi bizottság előtt zajlik.

2.7.3. A szóbeli vizsga három fő szerkezeti eleme:

1. **Szövegértési és elemzési feladat:** Ismeretlen, életkornak megfelelő szöveg felolvasása, a tartalom értelmezése és a feltett kérdések megválaszolása.
2. **Tagozatfüggő szaktárgyi beszélgetés:** A választott tagozati profilnak megfelelő tantárgyi témakörből (pl. matematika, természettudomány, történelem, angol nyelv/kommunikáció) a tanuló felkészültségét és problémaérzékenységét méri fel a bizottság.

3. **Orientációs és motivációs beszélgetés**: Ismerkedő beszélgetés a diák érdeklődési köréről, olvasmányélményeiről, tanórán kívüli tevékenységeiről és középiskolai céljairól.

2.7.4. Speciális elbírálási szabályok (SNI és BTMN jelentkezők)

A sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő jelentkezők esetében az intézmény biztosítja az egyenlő esélyű hozzáférést és a kedvezményeket.

1. **Szakértői vélemény benyújtása:** A szülő a központi írásbeli és/vagy a helyi szóbeli felvételi jelentkezéskor köteles csatolni a hatályos szakértői bizottsági szakvéleményt és az mentesítés iránti kérelmet.
2. **Biztosított kedvezmények:** Az igazgató határozatban dönt a szakértői véleményben rögzített kedvezményekről (pl. pótidő biztosítása az írásbelin, számológép/szótár használata, az írásbeli rész-értékelés alóli mentesítés vagy a szóbeli vizsga specifikus lebonyolítása).

2.7.5. Rendkívüli felvételi eljárás

Amennyiben az általános felvételi eljárás lezárulását követően az induló osztályokban betöltetlen helyek maradnak, az igazgató rendkívüli felvételi eljárást hirdethet meg.

- A rendkívüli felvételi eljárásban való részvételhez új jelentkezési lapot kell benyújtani az iskola által meghatározott formában és határidőig.
- A benyújtott kérelmekről, az esetleges egyéni elbeszélgetés vagy szintfelmérés alapján az iskola igazgatója dönt.

2.7.6. A tanulók átvételének helyi szabályai

Más középfokú intézményből történő átvételre kizárólag üres férőhely esetén, az igazgató mérlegelési jogkörben hozott döntése alapján van lehetőség.

- Az átvétel feltételei:
    - Az iskola vizsgálja a tanuló megelőző tanulmányi eredményeit, magatartását, valamint a kiszemelt osztály szerkezetét és szabad kapacitását.
    - Az átvételt megelőzően az igazgató különbözeti vizsgát (vagy belső szintfelmérő vizsgát) ír elő mindazon tantárgyakból, amelyeket a tanuló a korábbi iskolájában nem tanult, vagy alacsonyabb óraszámban tanult, de a Móricz Zsigmond Gimnázium helyi tanterve az adott osztály számára kötelezően előír.
- Az átvétel feltétele a meghatározott különbözeti vizsgák sikeres teljesítése.

2.7.7. A vendégtanulói jogviszony létesítésének és teljesítésének rendje

Más intézmény tanulója számára gimnáziumunkban a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szabályai szerint kérelmezhető vendégtanulói jogviszony létesítése (pl. egyes speciális tantárgyak, nyelvek vagy fakultációs tárgyak hallgatására).

- **A kérelem benyújtása:** A vendégtanulói jogviszony létesítését a tanuló (kiskorú esetén a szülő) írásban kérelmezi az alapfokú/anyaiskolája igazgatójánál.
- **Eljárásrend:** Az anyaiskola igazgatója 15 napon belül megkeresi gimnáziumunkat. A fogadásról és a tanuló fogadásának feltételeiről a Móricz Zsigmond Gimnázium igazgatója dönt.
- **Értékelés:** A vendégtanuló teljesítményét szaktanárai a helyi tantervi követelmények alapján értékelik, és az eredményekről írásban értesítik a tanuló anyaintézményét.

2.8. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos elveink

2.8.1. A nevelés célja és intézményi elvei

Az elsősegély-nyújtási oktatás alapvető célja, hogy tanulóinkban kialakuljon az emberi élet védelmének igénye, a felelős állampolgári magatartás, valamint a vészhelyzetek felismerésének és szakszerű kezelésének képessége.

A képzés kiemelt fejlesztési területei:

- **Vészhelyzetek felismerése:** A sérülések, hirtelen rosszullétek és baleseti kockázatok reális felmérése.
- **Segélyhívás és kommunikáció:** A mentőhívás (112) pontos, higgadt és szakszerű lebonyolítása.
- **Gyakorlati életmentés:** Az alapfokú újraélesztési protokoll (CPR), a félautomata defibrillátor (AED) használata, a stabil oldalfekvés és az alapvető fogások készségszintű elsajátítása.

2.8.2. Tantárgyakba integrált elsősegély-ismeretek

Az elsősegélynyújtás elméleti és élettani hátterét a helyi tantervbe építve, az alábbi szaktárgyak keretében adjuk át:

- **Biológia:** Az emberi szervezet anatómiája, a klinikai és biológiai halál fogalma, a légúti akadályok elhárítása, a vérzéstípusok (hajszáleres, vénás, artériás) ellátása, a sokkos állapot és az újraélesztés (CPR) élettani folyamatai.
- **Kémia:** A mérgezések (gázok, háztartási vegyszerek, szén-monoxid-mérgezés), a sav- és lúgmarások, valamint a kémiai égési sérülések megelőzése és elsősegélye.
- **Fizika:** Az égési és fagyási sérülések fizikája, a hősérülések (napszúrás, hősokk), valamint az áramütés és villamos balesetek mechanizmusa és biztonságos mentesítési lépései.
- **Testnevelés:** A sport- és mozgásszervi balesetek (rándulás, ficam, zárt és nyílt csonttörések), a fej- és gerincsérülések felismerése, a sérültízület-rögzítés és a kíméletes mozgatási elvek.

2.8.3. Gyakorlati felkészítés, szimulációk és partnerkapcsolatok

Az elméleti tudás elmélyítését gyakorlati bemutatók és tanórán kívüli közösségi programok szolgálják:

- **Iskolai Egészségnap és témanapok:** Évente legalább egy alkalommal gyakorlatorientált egészség- és elsősegélynap szervezése, ahol a diákok szimulációs helyzetekben (kötözések, újraélesztő bábuk, AED trainer) gyakorolhatják az életmentést.
- **Múzeumlátogatás:** A 7. évfolyamos tanulók számára tanulmányi látogatás szervezése az Országos Mentőszolgálat Mentőmúzeumában.
- **Külső szakmai együttműködések:** Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart fenn az **Országos Mentőszolgálattal (OMSZ)** és a **Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel**, bevonva szakembereiket az iskolai bemutatókba és a pedagógusok felkészítésébe.

3. KÉPZÉSI STRUKTÚRA

Az óratervek képzési keretei és a kerettantervi illeszkedés (Nat 2020)

Gimnáziumunk helyi óratervei a Nemzeti alaptanterv kiadásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (Nat 2020) és a vonatkozó gimnáziumi kerettantervek alapján készültek.

- **A szabad órakeret felhasználása:** A szabadon tervezhető órakeretet az intézmény a tagozati profilok mélyítésére (emelt szintű matematika, emelt óraszámú természettudomány, emelt szintű történelem, emelt szintű angol nyelv), a második idegen nyelv sávos oktatására, az informatikai/digitális kompetenciák fejlesztésére, valamint a 11–12. évfolyamos emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozásokra (fakultációkra) fordítja.
- **Maximális heti terhelés:** Valamennyi képzési típusban és évfolyamon a tanulók heti kötelező óraszáma szigorúan a jogszabályi sávhatárokon (Kötelező-Maximum) belül marad (7–8. évfolyamon 28–30 óra; 9–10. évfolyamon 32–34 óra; 11–12. évfolyamon 29–34 óra; a nyelvi előkészítő 9/Ny évfolyamán 30–32 óra).
- **Érettségi felkészítés (11–12. évfolyam):** A tanulók a 11. évfolyamtól heti 2×2 órában kötelezően választható érettségi felkészítő tárgyat tanulnak, amit a természettudományos emelt szintű csoportokban a szabad órakeret terhére további 2 óra egészít ki.

3.1. A 6 évfolyamos képzés óratervei (természettudományi és társadalomtudományi profil)

3.1.1. Természettudományi profil: emelt óraszámú biológia, kémia és fizika alapozással.

A gimnáziumban tanított tárgyak és óraszámaik a 6 évfolyamos természettudományi osztályban

6 évfolyamos természettudományi képzés (NAT2020)						
Évfolyam	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**
angol nyelv (első idegen nyelv)	3	3	3	3	3	3
(második idegen nyelv)			3	3	4	4
(természettudomány)					2	
(kötelezően választható 1.)					2	2
(kötelezően választható 2.)					2	2
állampolgári ismeretek		1				1
biológia	2	2	3	2		
digitális kultúra	1	1	2	1	2	
dráma és tánc						1
ének-zene	1	1	1	1	1	
etika / hit- és erkölcstan	1	1				
fizika	1,5	2	2	3		
földrajz	2	1	2	2		
kémia	1,5	2	2	2		
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1
magyar irodalom	2	2	2	3	3	3
magyar nyelv	1	1	1	1	1	1
matematika	4	4	4	4	3	4
rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1		
technika	1					
testnevelés	5	5	5	5	5	5
történelem	2	2	2	2	3	3
Összesen	30	30	34	34	32	30
Kötelező-Maximum	**28-30**	**28-30**	**32-34**	**32-34**	**30-34**	**29-34**

3.1.2. Társadalomtudományi profil: emelt óraszámú magyar nyelv és irodalom, történelem, valamint idegen nyelvi alapozással

A gimnáziumban tanított tárgyak és óraszámaik a 6 évfolyamos társadalomtudományi osztályban

6 évfolyamos társadalomtudományi képzés (NAT2020)						
Évfolyam	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**	**11.**	**12.**
angol nyelv (első idegen nyelv)	3	3	3	3	3	3
(második idegen nyelv)			3	3	4	4
(természettudomány)					2	
(kötelezően választható 1.)					2	2
(kötelezően választható 2.)					2	2
állampolgári ismeretek		1				1
biológia	2	1	3	2		
digitális kultúra	1	1	2	1	2	
dráma és tánc						1
ének-zene	1	1	1	1	1	
etika / hit- és erkölcstan	1	1				
fizika	1	2	2	3		
földrajz	2	1	2	1		
kémia	1	2	1	2		
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1
magyar irodalom	3	3	2	3	3	3
magyar nyelv	2	2	2	2	1	1
matematika	3	3	3	3	3	4
rajz és vizuális kultúra	1	1	1	1		
technika	1					
testnevelés	5	5	5	5	5	5
történelem	2	2	3	3	3	3
Összesen	30	30	34	34	32	30
Kötelező-Maximum	**28-30**	**28-30**	**32-34**	**32-34**	**30-34**	**29-34**

3.2. A 4 évfolyamos képzés óratervei (reál és humán tagozatok, emelt szintű csoportok)

3.2.1. Reál osztály – Matematika profil: heti 5 órás emelt matematika oktatással.

A gimnáziumban tanított tárgyak és óraszámaik a 4 évfolyamos reál osztály emelt szintű matematika profilú képzésén

4 évfolyamos matematika képzés (NAT2020)				
Évfolyam	**9**	**10**	**11**	**12**
angol nyelv (első idegen nyelv)	3	3	4	4
(második idegen nyelv)	3	3	3	3
(kötelezően választható 1.)			2	2
(kötelezően választható 2.)			2	2
(természettudomány)			2	
állampolgári ismeretek				1
biológia	3	2		
digitális kultúra	2	1	2	
ének-zene	1	1	1	
fizika	2	3		
földrajz	2	1		
kémia	1	2		
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
magyar irodalom	2	3	3	3
magyar nyelv	1	1	1	1
matematika	5	5	3	4
mozgókép és médiaismeret				1
rajz és vizuális kultúra	1	1		
testnevelés	5	5	5	5
történelem	2	2	3	3
Összesen	34	34	32	30
Kötelező-Maximum	**32-34**	**32-34**	**30-34**	**29-34**

3.2.2. Reál osztály – Természettudományi profil: emelt biológia, kémia és fizika óraszámokkal.

A gimnáziumban tanított tárgyak és óraszámaik a
4 évfolyamos reál osztály emelt óraszámú természettudományi profilú képzésén

4 évfolyamos természettudományi képzés (NAT2020)				
Évfolyam	**9**	**10**	**11**	**12**
angol nyelv (első idegen nyelv)	3	3	4	4
(második idegen nyelv)	3	3	3	3
(kötelezően választható 1.)			2	2
(kötelezően választható 2.)			2	2
(természettudomány)			2	
állampolgári ismeretek				1
biológia	3	3		
digitális kultúra	2	1	2	
ének-zene	1	1	1	
fizika	3	3		
földrajz	2	1		
kémia	2	3		
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
magyar irodalom	2	3	3	3
magyar nyelv	1	1	1	1
matematika	3	3	3	4
mozgókép és médiaismeret				1
rajz és vizuális kultúra	1	1		
testnevelés	5	5	5	5
történelem	2	2	3	3
Összesen	34	34	32	30
Kötelező-Maximum	**32-34**	**32-34**	**30-34**	**29-34**

3.2.3. Humán osztály – Történelem profil: heti 4 órás emelt történelem oktatással.

A gimnáziumban tanított tárgyak és óraszámaik a
4 évfolyamos humán osztály emelt szintű történelem profilú képzésén

4 évfolyamos történelem képzés (NAT2020)				
Évfolyam	**9**	**10**	**11**	**12**
angol nyelv (első idegen nyelv)	3	3	4	4
(második idegen nyelv)	3	3	3	3
(kötelezően választható 1.)			2	2
(kötelezően választható 2.)			2	2
(természettudomány)			2	
állampolgári ismeretek				1
biológia	3	2		
digitális kultúra	2	1	2	
ének-zene	1	1	1	
fizika	2	3		
földrajz	2	1		
kémia	1	2		
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
magyar irodalom	2	3	3	3
magyar nyelv	1	1	1	1
matematika	3	3	3	4
mozgókép és médiaismeret				1
rajz és vizuális kultúra	1	1		
testnevelés	5	5	5	5
történelem	4	4	3	3
Összesen	34	34	32	30
Kötelező-Maximum	**32-34**	**32-34**	**30-34**	**29-34**

3.2.4. Humán osztály – Angol nyelv profil: heti 5 órás emelt angol nyelvi képzéssel

A gimnáziumban tanított tárgyak és óraszámaik a
4 évfolyamos humán osztály emelt szintű angol nyelv profilú képzésén

4 évfolyamos angol képzés (NAT2020)				
Évfolyam	**9**	**10**	**11**	**12**
angol nyelv (első idegen nyelv)	5	5	4	4
(második idegen nyelv)	3	3	3	3
(kötelezően választható 1.)			2	2
(kötelezően választható 2.)			2	2
(természettudomány)			2	
állampolgári ismeretek				1
biológia	3	2		
digitális kultúra	2	1	2	
ének-zene	1	1	1	
fizika	2	3		
földrajz	2	1		
kémia	1	2		
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
magyar irodalom	2	3	3	3
magyar nyelv	1	1	1	1
matematika	3	3	3	4
mozgókép és médiaismeret				1
rajz és vizuális kultúra	1	1		
testnevelés	5	5	5	5
történelem	2	2	3	3
Összesen	34	34	32	30
Kötelező-Maximum	**32-34**	**32-34**	**30-34**	**29-34**

3.3. A 1+4 évfolyamos nyelvi előkészítő képzés óraterve

9/Ny évfolyam: intenzív nyelvi alapozás (heti 13 óra angol nyelv, 5 óra második idegen nyelv + 1 óra célnylevi szövegértés és kommunikáció, 3 óra digitális kultúra, testnevelés, matematika, magyar).
9–12. évfolyam: a nyelvi előkészítőt követő 4 évfolyamos gimnáziumi haladási ütemterv

A gimnáziumban tanított tárgyak és óraszámaik a
1+4 évfolyamos angol nyelvi előkészítő évfolyamos osztályában

4+1 nyelvi előkészítő évfolyamos képzés (NAT2020)					
	9/Ny	9	10	11	12
angol nyelv (első idegen nyelv)	13	5	5	3	3
(második idegen nyelv)	5	4	4	4	4
célnyelvi szövegértés és kommunikáció	1				
(kötelezően választható 1.)				2	2
(kötelezően választható 2.)				2	2
(természettudomány)				2	
állampolgári ismeretek					1
biológia		3	2		
digitális kultúra	3	2	1	2	
ének-zene		1	1	1	
fizika		2	3		
földrajz		2	1		
kémia		1	2		
közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1
magyar irodalom		2	3	3	3
magyar nyelv		1	1	1	1
magyar nyelv és irodalom	2				
matematika	2	3	3	3	4
mozgókép és médiaismeret					1
rajz és vizuális kultúra		1	1		
testnevelés	5	5	5	5	5
történelem		2	2	3	3
Összesen	32	35	35	32	30
Kötelező-Maximum	30-32	32-36	32-36	30-34	29-34

4. HELYI TANTERV

4.1. A helyi tanterv felépítése, az alkalmazott kerettantervek (Nat 2020)

Gimnáziumunk Helyi Tanterve a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet (Nat 2020), valamint a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló ágazati rendeletek alapján készült [123–127].

A Helyi Tanterv rögzíti az egyes évfolyamokon tanított tantárgyakat, azok heti és éves óraszámait, a tananyag témaköreit, a fejlesztési követelményeket, a kulcskompetenciák fejlesztésének módját, valamint a félévi és év végi számonkérés és értékelés formai és tartalmi elveit.

4.2. Általános értékelési és minősítési szabályzat

4.2.1. Az értékelés célja, funkciói és szintjei

A középiskolai értékelési rendszer alapvető célja a tanulói teljesítmény objektív mérése, a fejlődés támogatása (visszajelzés), valamint a továbbhaladás és a felsőoktatási/munkaerőpiaci felkészítés biztosítása. Az értékelés a pedagógiai folyamat szabályozásának eszköze.

Az értékelés fő funkciói:

- **Diagnosztizáló (helyzetfeltáró):** A tanulási folyamat elején felméri a meglévő tudást és hiányosságokat.
- **Formatív (fejlesztő):** A tanulási folyamat közben folyamatos, motiváló és fejlesztő visszajelzést ad.
- **Szummatív (minősítő):** Egy-egy nagyobb tanulási szakasz (félév, tanév) végén osztályzattal zárja le a teljesítményt.

Az értékelés szintjei: belső (napi osztályzatok, témazárók), külső (országos kompetenciamérések) és standardizált záróértékelés (érettségi vizsga).

4.2.2. A számonkérés és az írásbeli dolgozatok rendje

- **Kötelező érdemjegyek száma:** A szaktanár félévente legalább annyi érdemjegyet köteles rögzíteni, mint a tantárgy heti óraszáma (de félévente minimum 3 osztályzatot).
- **Témazáró dolgozatok:**
    - Tanulóink naponta **legfeljebb 2**, hetente **legfeljebb 5** teljes tanórát lefedő témazáró dolgozatot írhatnak.
    - A témazárók időpontját a KRÉTA rendszerben **legalább 1 héttel előre** be kell jelenteni.
    - A kijavítási határidő általában 2 hét (10 munkanap), hosszabb esszék és dolgozatok esetén 3 hét (15 munkanap).
    - A témazáró dolgozatok kiemelt (200%-os), míg a röpdolgozatok kisebb (50% vagy 100%-os) súllyal számítanak az átlagba.
- **Dolgozatok pótlása:** Az elmaradt témazáró dolgozatot a tanuló köteles pótolni az órarendben rögzített heti központi pótlási időpontok egyikén.
- **Házi feladat:** A házi feladat a tanulási folyamat része, hiánya értékelhető; szünidőre nem adható a rendes mértéket meghaladó házi feladat.

4.2.3. Az érdemjegyek megállapításának szabályai és százalékos ponthatárai

A félévi és év végi osztályzat nem számtani átlag, de a pedagógus komplexen értékel. Negatív irányba 0,1-nél nagyobb eltérés csak nyomós indokkal megengedett.

A félévi és év végi osztályzat megállapításának kötelező átlaghatárai:

- **Elégséges (2):** 2,00 átlagtól
- **Közepes (3):** 2,60 átlagtól
- **Jó (4):** 3,60 átlagtól
- **Jeles (5):** 4,60 átlagtól

Írásbeli **témazárók** és számonkérések százalékos értékelési skálái:

Érdemjegy	Általános tantárgyak ponthatára	Angol nyelv ponthatára	Második idegen nyelv ponthatára
Elégtelen (1)	0 – 39%	0 – 59%	0 – 49%
Elégséges (2)	40 – 54%	60 – 69%	50 – 64%
Közepes (3)	55 – 69%	70 – 79%	65 – 79%
Jó (4)	70 – 84%	80 – 89%	80 – 89%
Jeles (5)	85 – 100%	90 – 100%	90 – 100%

4.2.4. A magatartás és a szorgalom értékelése

A magatartás és a szorgalom minősítése félévkor és év végén 4 fokozatú skálán történik:

- **Magatartás** értékelési fokozatai:
  - Példás (5): Kötelezettségeit teljesíti, aktív a közösségi munkában, nincs írásbeli figyelmeztetése.
  - Jó (4): Legfeljebb egy osztályfőnöki figyelmeztetése van.
  - Változó (3): Legfeljebb egy igazgatói figyelmeztetése van.
  - Rossz (2): Igazgatói intése van, vagy fegyelmi eljárás indult ellene.
- **Szorgalom** értékelése:
  - Fokozatai: Példás (5), Jó (4), Változó (3), Hanyag (2).
  - A szorgalom jegy nem használható fegyelmezésre: a tanuló egyéni képességeit, felkészülését, munkájának fejlődését és kitartását méri.

4.2.5. A sajátos nevelési igényű (SNI) és BTMN tanulók értékelése

- **Szakértői vélemény kötelező ereje:** A pedagógus az értékelés során köteles biztosítani a Szakértői Bizottság által megállapított kötelező kedvezményeket és mentesítéseket.
- **SNI tanulók:** Az igazgató a szakértői vélemény alapján mentesítheti a tanulót az osztályzás alól (részletes szöveges értékelést alkalmazva) vagy egyes tantárgyak/tantárgyrészek értékelése alól.

- **BTMN tanulók:** Osztályozás alól teljes mentesítést nem kaphatnak, de kötelezően biztosítandó számukra az időbeli kedvezmény (+30–50% felkészülési idő), a segédeszközök használata, valamint a számonkérés módjának felcserélése (írásbeli helyett szóbeli vagy fordítva).
- **Érettségi kedvezmények:** Az érettségi vizsgán kizárólag azok a kedvezmények (időhosszabbítás, tantárgyi felmentés, helyesírás figyelmen kívül hagyása) alkalmazhatók, amelyeket a tanuló a középiskolai tanulmányai során igazoltan igénybe vett.

4.2.6. A generatív mesterséges intelligencia (MI / ChatGPT) használatának szabályai

- **Elvi alapvetés:** Az iskola támogatja az MI tanulást segítő, kiegészítő eszközként való használatát, de az nem válthatja ki a kritikus gondolkodást.
- **Tanórai használat:** Generatív MI-eszközök a tanórán kizárólag a szaktanár kifejezett utasítására és pedagógiai célból futtathatók.
- **Otthoni feladatok és plágium:** Házi feladatok és projektek esetén kötelező a forrásmegjelölés és az átláthatóság (lábjegyzetben feltüntetve az alkalmazott szoftvert és a használat célját). Az MI által generált tartalom saját szellemi termékként való benyújtása akadémiai csalásnak (plágiumnak) minősül.
- **Számonkérések alatti tilalom:** Dolgozatok, témazárók és vizsgák alatt az MI használata szigorúan tilos, és azonnali elégtelen (1) osztályzatot, valamint fegyelmező és/vagy fegyelmi intézkedést von maga után.

4.2.7. A belső vizsgák és nyelvi mérések rendje

Első idegen nyelv:

- **6 évfolyamos képzés**
  - **8. évfolyam:** Az Országos Nyelvi Mérés részeként A2 szintű szóbeli belső vizsga (1 témazárónak megfelelő súllyal);
  - **10. évfolyam:** A csoport nyelvi szintjének megfelelően B1 vagy B2 szintű komplex belső angol nyelvi vizsga az 1. félév vége előtt (január), dupla témazáró súllyal (400%).
- **4 évfolyamos képzés**
  - **10. évfolyam:** a csoport nyelvi szintjének megfelelően B1 vagy B2 szintű komplex belső angol nyelvi vizsga a 2. félévben (március-április), dupla témazáró súllyal (400%).
- **1+4 évfolyamos (nyelvi előkészítő – NyEK) képzés**
  - **9/Ny évfolyam:** B1+ szintű írásbeli vizsga négyszeres súllyal (400%) a tanév végén.
  - **9. évfolyam:** B2 szintű komplex vizsga a tanév végén.
  - **10. és/vagy 11. évfolyam:** kutatásalapú önálló projektfeladat négyszeres súllyal (400%).

A belső angol nyelvi vizsgák százalékos értékelése megegyezik a témazáró dolgozatok értékelésével. Minden vizsgarész egyenlő mértékben számít.

- **Természettudományos záróvizsga (10. évfolyam):**
  - Komplex természettudományos (kémia, biológia, fizika) írásbeli záróvizsga
  - Földrajz szóbeli belső vizsga
- **Próbaérettségi vizsgák (12. évfolyam):**
  - **Próbaérettségi vizsgahét (magyar nyelv és irodalom, történelem):**
    - **Magyar nyelv és irodalom:** írásbeli próbaérettségi vizsga középszinten, egy megelőző konzultációs nappal (1 témazáró + 1 dolgozat), valamint középszintű szóbeli próbaérettségi (2 felelet).
    - **Történelem és állampolgári ismeretek:** közép- és emelt szintű szóbeli próbaérettségi vizsga. egy megelőző konzultációs nappal (1 témazáró).
  - **Matematika és biológia próbaérettségi (12. évfolyam):**
    - **Matematika:** írásbeli próbaérettségi vizsga közép- és emelt szinten, konzultációs nap nélkül (1 témazáró)
    - **Biológia:** írásbeli próbaérettségi vizsga emelt szinten, konzultációs nap nélkül (2 témazáró)
  - **További próbaérettségi vizsgák (12. évfolyam):**
    - Szükség és igény szerint más tantárgyakból is szervezhető próbaérettségi tanórai keretben vagy az érintett diákokkal egyeztetve a tanítási időt követően.

4.2.8. Az értékelés dokumentálása és a jogorvoslat rendje

- **Dokumentáció:** Az érdemjegyeket a KRÉTA rendszerben haladéktalanul rögzíteni kell a jegy típusának és megnevezésének megjelölésével. A témazáró dolgozatokat a tanév végéig az intézmény megőrzi, megtekintésüket a szülőnek és diáknak biztosítja.
- **Jogorvoslat:** Érdemi fellebbezésre kizárólag jogszabálysértés vagy a helyi iskolai szabályzatok megsértése esetén van lehetőség az Nkt. 83. §-a alapján (a döntést követő 15 napon belül a fenntartóhoz benyújtott kérelemmel). Belső vitás esetben először a szaktanárral, az osztályfőnökkel, majd az igazgatóval való egyeztetés szükséges

4.3. A tantárgyankénti helyi tantervek elérhetősége és kapcsolódási rendje

A könnyebb kezelhetőség és a naprakész áttekinthetőség érdekében a helyi tantervek **tantárgyanként és tagozattípusonként különálló dokumentumokban** kerülnek kiadásra és közzétételre.

A tantárgyi tantervek egységesen az alábbi struktúrát követik:

1. A tantárgy tanításának célja és feladatai a gimnáziumi képzésben.
2. Kerettantervi óraszámok és a helyi órakeret felhasználása (az emelt szintű és az emelt óraszámú csoportok speciális követelményeivel).
3. Témakörök, tananyag-egységek, fogalmi készlet és fejlesztési feladatok évfolyamonként.

4. Tantárgyközi kapcsolatok (kereszttantervi területek: digitális kultúra, fenntarthatóság, pályaorientáció).
5. A tanulói teljesítmények értékelési és számonkérési szempontrendszere (írásbeli, szóbeli, gyakorlati feladatok és témazáró dolgozatok rendje).

Nyilvánosság: A tantárgyi helyi tantervek a Pedagógiai Program szerves részét képezik, és elérhetők az intézmény hivatalos honlapján, a KRÉTA rendszerben, valamint nyomtatott formában az iskolai könyvtárban

5. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

5.1. Nyilvánosság és tájékoztatási kötelezettség

A Pedagógiai Program nyilvános dokumentum. A tanulók, a szülők és az intézmény alkalmazottai számára a dokumentum hatályos szövege folyamatosan hozzáférhető az iskola honlapján (`www.moricz-bp.hu`), a KRÉTA rendszerben, valamint nyomtatva a titkárságon és a könyvtárban [267, 329–330].

A szülőket és a tanulókat a Pedagógiai Program tartalmáról (kiemelten az értékelési rendről, a felvételi követelményekről és a tagozati profilokról) az osztályfőnökök tájékoztatják az első szülői értekezleten és osztályfőnöki órán.

5.2. Felülvizsgálat és módosítás rendje

A Pedagógiai Program felülvizsgálatára sor kerül:

- jogszabályi előírás vagy a kerettantervek módosulása esetén,
- az intézményi feladatellátási szerkezet vagy a képzési profilok változásakor,
- ha a módosítást a nevelőtestület legalább fele, a Szülők Tanácsa vagy a Diákönkormányzat kezdeményezi.

A módosítási eljárás során a jogszabályban rögzített véleményezési és elfogadási jogokat biztosítani kell.

5.3. Legitimációs záradékok (Nevelőtestület, Szülők Tanácsa, DÖK, Fenntartó)

1. **Diákönkormányzat (DÖK) véleményezése:** A Pedagógiai Programot a Diákönkormányzat a 2026. év ..... hó .... napján tartott ülésén megtárgyalta, és az azzal kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

2. **Szülők Tanácsa (SZMK) véleményezése:** A Pedagógiai Programot a Szülők Tanácsa a 2026. év ..... hó .... napján tartott ülésén megtárgyalta, és a véleményezési nyilatkozatot eljuttatta az igazgatósághoz.

3. **Nevelőtestület elfogadó határozata:** A Pedagógiai Programot a nevelőtestület a 2026. év ..... hó .... napján tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta (Határozat száma: ..../2026).

4. **Fenntartói jóváhagyás / nyilatkozat:** A Pedagógiai Programot a Közép-Budai Tankerületi Központ mint fenntartó jóváhagyta / az egyetértési jogot gyakorolta.

5.4. Jogszabályi háttér

5.4.1. Törvények

- Magyarország Alaptörvénye
- **2011. évi CXC. törvény** a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- **2023. évi LII. törvény** a pedagógusok új életpályájáról (PÚÉTV)

- **1997. évi XXXI. törvény** a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)
- **2011. évi CXII. törvény** az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (Infotv.)

5.4.2. Kormányrendeletek

- **110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet** a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról (Nat 2020)
- **229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet** a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- **401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet** a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- **100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet** az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- **245/2024. (VIII. 8.) Korm. rendelet** a nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről
- **419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet** a pedagógus-továbbképzés rendszeréről

5.4.3. Miniszteri rendeletek

- **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet** a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- **51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet** a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- **40/2002. (V. 24.) OM rendelet** az érettségi vizsga részletes követelményeiről
- **32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet** a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- **18/2024. (IV. 4.) BM rendelet** a pedagógusok teljesítményértékeléséről

5.4.4. Intézményi alapdokumentumok

- Az intézmény Szakmai Alapdokumentuma
- Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ)
- Az intézmény Házirendje